

MADRID - ŠPANJOLSKA

Grad raskoši i umjetnosti

*Madrid je grad gdje je sve na dohvrat ruke i veliki dio se može obići pješice

*Grad je dobio ime od arapskog imena Magerit, kada je tu bila utvrda koja je štitila prilaz arapskoj prijestolnici Toledu

Caixa forum

Kada stignete prvo primijetite monumentalnost i veličinu svega. Ogoromne zgrade prekrasno ukrašene u tipičnom španjolskom stilu, veliki trgovci i bulevari od kojih su neki široki i 100 metara gdje se smjenjuju kolonci i redovi drvoreda. Veliki parkovi za odmor i bijeg od ljetnih vrućina. Ipak Madrid je grad gdje je sve na dohvrat ruke i veliki dio se može obići pješice. Naravno hodajući i hodajući dok ne padnete s nogu. Sletjeli smo kažuna najveći europski aerodrom Adolfo Suárez Barajas na novi Terminal 4. Odlat se može željeznicom, metroom, shuttle busom, kombijem pa čak i autom već za 5€. Naravno taxi je najskuplja verzija.

Kraljevska palača

Svakako najveća turistička atrakcija je palača i rezidencija kralja Felipea VI. i kraljice Letizie koji imaju dvije princeze. Oni danas ipak žive na drugom mjestu. Monarhija se vratila nakon smrti generala Franke 1975. g. i dugogodišnje diktature. Kralj postaje Juan Carlos unuk zadnjeg kralja Alfonsa XIII., koji je abdicirao 1931. g. Madrid je dobio ime od arapskog imena Mage-

rit, kada je tu bila utvrda koja je štitila prilaz arapskoj prijestolnici Toledu. Pored palače u malom parku se nalaze i ostaci prvih kamenih zidina koji datiraju iz vremena 850. do 866. g. Kasnije u 14. stoljeću, bit će poznata kao Antiguo Alcazar ili Stara tvrđava. Koristili su je kasnije i španjolski kraljevi, dok nije nestala u plamenu 1734. g. Nakon 17 godina biva završena i useljena ova današnja, dok su pojedine dvorane kasnije opremlali drugi kraljevi nasljednici. Uzor joj je bio Louvre s velikim trgom i dvorištem za parade. Ima preko 3000 soba. Posebno je impresivno glavno stubište dvorana s prijestoljem i stropom koji je oslikao Tiepolo, soba s oružjem, dvorana sa zrcalima i kraljevska kapela s instrumentima Stradivarija. U sklopu je i galerija sa slikama. Smjena straže održava se svake srijede i subote od 11-14 sati i veliki je spektakl za turiste. U srpnju, kolovozu i rujnu od 10 do 12 sati. Pored pješadije maršira i konjica i artiljerija s topovima. Iza palače su prekrasni vrtovi. To je jedno od najromantičnijih mesta za gledanje zalaska sunca. U sredini je veliki ribnjak, okružen fontanama, drvećem i skulptu-

rama. Pored palače je i monumentalna Katedrala, čije projektiranje i gradnja počinje 1879. g. i trajat će sve do 1993. g. U sklopu nje je i muzej, a može se popeti i na kupolu.

Puerta del Sol

Izabrali smo hotel odmah pokraj glavnog trga Puerta de Sol. Veliki moćni trg je sjedište tri metro linije, dvije željezničke i nekoliko glavnih prometnica, te čak 5 ulica namijenjenih samo pješacima prepunih trgovina, suvenirnica, restorana i kafića. Stoga ne čudi veliki broj ljudi koji se poput rijeka slijevaju na njega. U svakom trenutku je tu 5-6 policijskih vozila i nekoliko hitne pomoći.

Inače policije ima na svakom koraku i sigurnosne mjere su očigledno na visokom nivou. Trgom dominira palača pošte s velikim satom, koji 31. prosinca označava novu godinu sa svojih 12 zvona pred prepunim trgom. Putem televizije prijenos gledaju u cijeloj Španjolskoj. Ispred zgrade je nulta točka od koje se broje sve udaljenosti do drugih gradova. Na trgu je par fontana, konjanički kip Carlosa III., te kip medvjeda oslonjenog na drvo, koji se nalazi na grbu grada u kome živi 3,3 milijuna ljudi. Trg i sve okolne ulice su ukrašene i bliješte od neon-a. Velika metalna jelka koja mijenja boje se vidi izdaleka, a fora je što se mo-

Katedrala noću

Plaza de Cibeles i Mirador Madrid

Real Palace

že i ući u nju.

Za obilazak grada su dvije opcije. Mi smo se provozali i turističkim autobusom Madrid City Tour (www.madridcitytour.es), ulazeći i izlazeći po želji na mnogim stanicama. Voze dvije linije svakih 8-15 minuta, a po potrebi i češće. Za uži dio grada izvrsna opcija su besplatne vođene ture agencije Madride-Travel (www.madride.net). Počinju u 11.00 i 17.00 na trgu Puerta del Sole ispod statue medvjeda. Čak postoje i za noćne obilaske gdje Vas provedu po barovima uz tapase i piće i napokon da dočekate jutro u noćnim klubovima. Za one koji žele vidjeti flamenco ples uz večeru ili piće organizirane su posebne ture. Također se mogu rezervirati izuzetno povoljno dnevni izleti u okolne gradove poput Toledo, El Escoriala, Avile i Segovie.

Centar centra grada i Gran Via

Jedna od glavnih ulica staroga grada je Gran Via. Sjeverno od nje je zona restorana, fast foodova, barova i zabave. Dio između San Luisa i Plaza de Callao je prepun velikih robnih kuća, ali njih ima svuda. Gužve neopisive iako nema još sruženja. Neprekidne kolone pješaka

s rukama prepunih vrećica poznatim brendova. Čak su pješački prelazi široki negdje i 50 metara. Gran Via je puna monumentalnih zgrada koje su noću prekrasno osvijetljene. Dio prema Plaza de Espana je poznat je po kinima i kazalištima. S Trga Piazza del Sol polazi Calle de Alcala prepuna palača. Prve su ministarstva financija, Akademije umjetnosti, i kasina. Mnoštvo je hotela i banaka. Ova ulica kao i Gran Via izbija na trg Plaza de Cibeles s prekrasnom fontanom napravljenom 1782. g. i tu postavljenom 113 godina kasnije. Postala je simbol glavnog grada. Opisuje rimsku božicu zemlje, poljoprivrede i plodnosti, na kolima koja vuku lavovi. Božica je ikona i navijača Reala. Na trgu je monumentalna telekomunikacijska zgrada pošte iz 1909. g. u kojoj su danas mnogi kulturni sadržaji i restorani, te od 2007. g. i gradska vijećnica. S vrha najviše kule je vidikovac Mirador Madrid i prekrasan pogled na grad. Na trgu je i Banco de Espana u eklektičnoj zgradiji i jedan od najljepših primjera španjolske arhitekture 19. stoljeća. Palacio de Buenavista je sjedište vojske, a Palača Linares ili Casa America je veza Španjolske i Latinske Amerike.

Egipat usred Madrija

Par koraka dalje je egipatski hram, spašen od potapanja za vrijeme izgradnje asuanske brane, kao donaciju egipatske vlade Madridu, Manuel Herreiro Palacios ga je 1968. godine uklopio u prekrasan park Jardines del Templo de Debod. Spasili su ga španjolski arheolozi, rastavili i sastavili ponovo na ovom mjestu. Postavljen je na ostacima vojne kasarne srušene u građanskom ratu, zadržavajući orientaciju na sunce koje je imalo u Asuanu s pogledom na okolne parkove i planine u daljini. Hram je iz 2. stoljeća prije Krista, posvećen bogu Amunu i božići Isis.

ke i predstavlja razne kulturne događaje tih zemalja.

Zlatni trokut umjetnosti

S trga kreće široki bulevar Paseo del Prado s nekoliko redova drvoreda. Na malom trgu ispred zgrade Burze je spomenik palim herojima i fontana posvećena bogu Neptunu. Par metara dalje u bočnoj ulici na trgu Plaza de las Cortes u Palači Carrera je zgrada Španjolskog Parlamenta, koji tu kroji sudbinu Španjolaca od 1850. g. Može se posjetiti kroz vođene ture. Jedan dan su tu bile demonstracije taksista. Cijeli dan je promet bio zatvoren s nekoliko stotina policijskih vozila i tko zna koliko specijalaca. Stalno su nadlijetali helikopteri. Čula se neopisiva galama i pucnjava petardi ili tko zna čega. Dva dana kasnije gradani su mirno stajali u kilometar dugom redu da bi mogli ući besplatno i vidjeti ga. Na Paseo del Prado su smješteni najznačajniji muzeji grada pa i svijeta. Zovu ga i Šetnicu umjetnosti. Napravljen je u 18. stoljeću kao zona za odmor i rekreaciju. Prvi je Museo Naval koji govori o povijesti plovidbe, ali i današnjoj mornarici Španjolske. Zlatni trokut umjetnosti su tri najveća muzeja grada. Museo Thyssen-Bornemisza je druga najveća privatna kolekcija na svijetu s preko 1600 slika, skupljenih od 1920. g. Jedan od najvećih svjetskih muzeja je Prado. Monumentalna velika neoklasicistička zgrada iz 18. stoljeća ispunjena je brojnim slikama i skulpturama španjolskih, talijanskih, nemačkih i nizozemskih slikara i skulptora. U sklopu muzeja u parku Le Retiro su i dva paviljona Palacio de Cristal i Palacio Velasquez za gostujuće izložbe. Ova zadnja je sva od stakla i čelika i podignuta je 1885. g. za izložbu ruderstva. Prošetali smo i parkom sve do kompleksa i spomenika Alfonsu XII. na obali jezera. Park se pruža na 125 hektara. Imo nekoliko fontana i 15.000 stabala. Najstarije je tu već 400 godina. U galeriji moderne umjetnosti Caixa Forum, koju sponsorira banka su često izložbe i retrospektive koje idu i daleko u prošlost. Zanimljiv je njen jedan zid kompletno obložen različitim cvijećem i travama. Livada koja стоји vertikalno. Konačno na kraju bulevara, na trgu Atocha, gdje je i najveća željeznička stanica nalazi se treći biser Muzeo Reina Sofia. U ogromnoj zgradi nekadašnje bolnice su djela majstora nastala nakon 1881. g. Tada je rođen Picasso. Pored njegove Guerni-

Buvljak

Nedjeljom i praznicima jedan cijeli dio na jugu Madrija poznat kao Latinska četvrt pretvara se u veliki buvljak El Rastro, gdje se prodaje sve i svašta. Uvijek je puno lokalnih stanovnika i turista. Običaj je nešto popiti u jednom od barova, poput aperitiva, vermuta, vina, piva uz paelju, tapas ili sendvič od lignji. Obilazak završavamo najmlađim slavolukom Porta Toledo s tri luka. Dao ga je napraviti Napoleon, ali nakon povlačenja njegove vojske, kroz nje ga ipak prvi prolazi Fernando VII. 1827. godine.

Retiro park

ce i drugih slika tu su i slike Dalija, Miroa i drugih španjolskih i inozemnih majstora.

Kolumbov trg

Oko staroga dijela grada je nekoliko velikih trgova sa slavolucima u čast pojedinih kraljeva. Nose imena gradova prema kojima vodi cesta. Nakon posjete botaničkom parku Retiro izlazimo na Puerta Alcalá s velikim petolučnim vratima iz 1778. g. koja je naručio Carlos III. za proslavu dvadesetogodišnjice svoga povrata u Madrid. Odlazimo pješice do Plaza de Colón sa 17 metara visokim stupom i statuom Kristofora Kolumba iz 1885. g. U Parku otkrića Jardines del Descubrimiento je sve vezano za otkriće Amerike. Opisano je tekstom i prizorima uklesanim u velike kamene blokove. Trgom dominira visoka zgrada u obliku dva tornja Torres Colon izgrađena kao dio poslovno-bankarske zone. Tu se nalazi Nacionalna knjižnica i ponovo otvoreni arheološki muzej MAN, u kojem se nalazi sve od prapovijesti, te jedna od najvažnijih svjetskih antičkih zbirki starog Egipta, Grčke i Rima. Osnovan je 1867. g., a izrada novih interaktivnih postavki trajala je šest godina. Glavni eksponati su glava gospa Elche, vizigotsko zlato Guarrazar, Čup Zamora od bjelokosti, te zbirka grčkih vaza.

Plaza Mayor

Nedaleko Puerta de Sol se nalazi arkadama oivičeni trg Plaza Mayor što bi u prijevodu značilo glavni trg. Nastao je 1617. g. na mjestu još starijeg trga i uvijek je bio mjesto okupljanja za razne svečanosti, bor-

be bikova, krunidbe... Slaveći 400. rođendan na trgu je tijekom cijele godine upriličen bogat program. La Casa de la Panaderia (Kuća pekarja) sagrađena je oko 1590. i njen izgled su kopirale sve ostale zgrade. Izvorno je ostao samo podrum i prizemlje. Imala je fiksnu cijenu kruha dostatnu i za sirotinju. Danas je u njoj turistički centar gdje se mogu dobiti sve informacije vezane za Vašu posjetu www.esmadrid.com. Na suprotnoj strani je bila Kuća mesa, gdje se trgovalo mesom. Nakon požara 1790. g. trg doživljava mnoge promjene, dodaju se neki prolazi u susjedne ulice. I ovdje je kip konjanika. Ovaj put je to kralj Felipe III. Ispod arkada su brojne trgovine, kafići i restorani s terasama i sada božićno-novogodišnji štandovi.

Plaza Espagna

Na drugom kraju Gran Vie je veliki trg i park Plaza de Espagna sa spomenikom slavnom piscu Miguelu de Cervantesu. To je kameni toranj s planetom Zemljom na vrhu i piscem koji sjedi podno njega i gleda na brončane kipove svojih junaka Don Quijote (Don Kihot) i Sancho Panza (Sančo Pansa). U pozadini se dižu dva najznačajnija neobodera grada Madrid Tower i Edificio Espana. Pored parka je Senat,

Nogomet

Madrid je dom nogometnih klubova Real i Atletica. Njihovi stadioni se mogu posjetiti i razgledati, kao i muzeji s osvojenim trofejima. Realov Santiago Bernabeu se nalazi u sjevernom dijelu grada. Navijači Atletica su dobili novi stadion Wanda Metropolitano daleko na istočnom rubu grada od prije par mjeseci. Stari Vicente Calderon će biti srušen i pretvoren u poslovnu zonu.

impozantna palača nekadašnje rudsarske kompanije, koja je od 1820. g. doživljavala mnoge promjene i dogradnje. Novi kompleks je do dan skoro. U palači i muzeju Mar kiza Cerralboa je zamrznut u vremenu život aristokratske obitelji s kraja 19. stoljeća. Zbirka sadrži više od 50.000 slika, skulptura, keramike, stakla, tapiserija, namještaja, kovanica, medalja, satova, oružja i još mnogo toga.

Casa de Campo

Ovo je najvažniji javni park u Madridu. Bio je kraljevsko lovište, a tu su se kasnije uzgajali i poljoprivredni proizvodi za dvor. Nakon proglašenja Druge republike 1. svibnja 1931. park je otvoren za javnost. Za vrijeme španjolskog građanskog rata tu su se vodile mnoge krvave borbe. Sada se nalazi Zabavni park, Zoološki vrt, žičara koja spaja Casa de Campo s Parque del Oeste s druge strane rijeke Manzanares, dio IFEMA sajamšta, Madrid Arenu, te tradicionalno mjesto za držanje bikova tijekom dana prije borbe u Las Ventas koridi i mnoge druge sportske objekte.

Moncloa

Jedan od novijih dijelova Madri da je Moncloa, odakle kreću auto-

busi za El Escorial. Ima se ponešto i vidjeti. Unutar samoga trga je veliki kompleks zgrada Ministarstva zrakoplovstva i Triumfalna vrata pobjede poput onih u Parizu, po dignuti nakon građanskog rata, U parku Faro de Moncloa je 110 metara visoki bivši komunikacijski toranj u obliku letećeg tanjura na vrhu. Na vidikovac voze dva lifta pod parolom Iz Madrida u nebesa. Po dignut je 1992. g. kao novost u godini kada je Madrid bio prijestolnica kulture. U podnožju je veoma zanimljiv Muzej America s brojnim predmetima iz pretkolumbovske ere i kolekcijom zlata Blago Quimbaya. Nešto dalje su ogromni kompleksi zgrada pojedinih fakulteta madridskog univerziteta i raznih ministarstava.

Tekst i foto

Boris i Verica Pletikosa
www.pletikosa.com

96,3
91,8
93,7

RADIO VIROVITICA
MARKETING
Tel.: 033/740-003,
fax: 033/740-004
marketing@icv.hr

BESPLATNI Mali oglasi
SVAKOG RADNOG DANA U 11 i 17.30
Tel.: 060/515-515
Cijena usluge: tel. 3,49 kn/min
mob. 4,78 kn/min, PDV uključen
HT d.d. Savska c 32 Zagreb,
tel. 0800 1234, OIB: 81793146560
Informativni centar Virovitica d.o.o.
Rusanova 1/X, Virovitica,
OIB: 01156745523